

SZAKDOLGOZAT

Fodor Andrea

2024

A KOP-KA Zrt. tevékenységének komplex elemzése

Fodor Andrea

Pénzügy és számvitel alapképzési szak, levelő tagozat

Vidékfejlesztés és Fenntartható Gazdaság Intézet / Befektetési, Pénzügyi és Számviteli Tanszék

Belső témavezető: Dr. habil. Wickert Irén, egyetemi docens

Szakdolgozatom témája a Kop-Ka Zrt. tevékenységének komplex elemzése, amit a vállalkozás beszámolóit és a vezetéstől kapott egyéb információk alapján végeztem el. Vizsgáltam a vagyoni, pénzügyi, jövedelmezőségi helyzetet és hatékonysági szempontból is tanulmányoztam az összegyűjtött adatokat. A vizsgált időszak 2018-tól 2022-ig terjedt, a 2023-as beszámoló az íráskor még nem állt rendelkezésemre.

A Kop-Ka Zrt. egy élelmiszer jellegű bolti vegyes kiskereskedelemmel foglalkozó társaság, a Coop országos üzlethálózatának tagja, a Dél-Dunántúli régióban jelentős piaci részesedéssel rendelkezik. A cég folyamatosan növekszik, 2022-ben egyesült a Bát-Coop Szövetkezettel, így a tagok száma ekkor már 149 fő volt. A szavazatok többsége egyetlen magánszemély tag kezében van. Boltjaiban több, mint 300 főt foglalkoztat.

A vizsgálat első lépése a vagyoni helyzet áttekintése volt, melynek során először az eszközöket vizsgáltam meg. Megállapítottam, hogy a befektetett eszközök közül a legmagasabb arányt a tárgyi eszközök, ezen belül is az ingatlanok és kapcsolódó vagyoni értékű jogok képviselik. A tárgyi eszközök értéke folyamatosan nő a vizsgált időszakban, tehát a vállalkozás évről évre növeli beruházásait, felújításait, nem hagyja azokat elhasználni. A forgóeszközök nagy részét a készletek és a pénzeszközök teszik ki. Kiskereskedelemmel foglalkozóként értelemszerűen a készletek nagy részét az áruk adják, ezek minden évben meghaladják a 90%-ot.

A források elemzésekor rámutattam, hogy 2020-ban, az addig felhalmozott eredménytartalékot átvezették lekötött tartalékba és utána is minden évben jelentős lekötött tartalékot képeztek. Ezt a tervezett beruházások indokolhatják, illetve a 2022-es egyesülés során is jelentősen növekedett ez a mérlegcsoport. Jelentősebb átalakulás figyelhető meg a kötelezettségeken belül is, 2022-re szinte csak rövid lejáratú kötelezettségek maradtak a mérlegben. A BÁT-Coop Szövetkezettel történt egyesüléssel magyarázható ez a helyzet, a Szövetkezettől kapott hosszú lejáratú kötelezettség az átalakulás miatt összevezetésre került. A tőkeszerkezeti mutatók vizsgálata alapján megállapítható, hogy az értékek kedvező irányba mozognak. A vagyoni helyzet elemzésére alkalmazott mutatószámok szintén optimálisan alakulnak, bár nem minden évben érik el a szakirodalom szerinti elvárt értéket, de általában közelítenek hozzá, vagy legalább javuló tendenciát mutatnak. A tőkemultiplikátor értéke csökkent csak 2022-ben, de erre magyarázatot ad az egyesülés miatti saját tőke növekedése.

Következő lépésben a pénzügyi helyzetet elemeztem, legelőször is a hosszú távú kilátásokat, vagyis az adósságállományt. Az adósságállomány aránya kedvezően alakul, folyamatosan csökken, 2022-re alig 2%. A saját tőke aránya is optimálisnak tekinthető a növekvő tendencia miatt, 2022-re már megközelíti az elvárt 100%-os értéket. Az eladósodottság foka szintén pozitívan alakul, a kezdeti évek magasabb értéke 2022-re csaknem az elvárt 40%-os szintre csökken.

A pénzügyi helyzet vizsgálatakor kitértem a rövid távú fizetési képességre is. A likviditási ráta a egy körül mozog, ugyan két évben nem éri el azt, de csak minimálisan marad alatta. A gyorsráta már nem mutat ennyire optimális képet, viszont nem szabad megfeledkezni róla, hogy egy kiskereskedelemmel foglalkozó társaság esetén normálisnak tekinthetjük a magasabb készletértéket. Az azonnali likviditásnál sajnos kedvezőtlenebb a kép, látszik, hogy a pénzeszközök nem fedezik a rövid lejáratú kötelezettségeket.

Ezek után a jövedelmezőségi helyzet elemzését a nettó árbevétel vizsgálatával kezdtem. A nettó árbevétel 5 év alatt 4 milliárd forintról közel 7 milliárd forintra nőtt, így ez igen kedvezőnek mondható. Az eredménykategóriák közül az üzemi (üzleti) tevékenység eredményét, az adózás előtti eredményt és az adózott eredményt vizsgáltam meg. Elmondható, hogy a nettó árbevételhez hasonlóan ezek a kategóriák is folyamatosan emelkednek. Egyedül annyi változás történt 2022-ben, hogy rövid lejáratra kölcsönadott pénzeszköz után kapott kamat miatt ebben az évben már nem negatív a pénzügyi műveletek

eredménye, így a vizsgált 5 év alatt ez az első év, amikor az adózás előtti eredmény több, mint az üzemi tevékenység eredménye. A mutatószámok alapján is azt állapítottam meg, hogy a vállalkozás jövedelmezőségét jelző értékek optimálisan alakulnak.

A gazdasági hatékonyság elemzésekor a készletek forgási sebességét és a tárgyi eszközök hatékonyságát vizsgáltam meg első körben. Mindkét érték kedvező, de csökkenő tendenciát mutat. Az eszközarányos árbevétel mutatója is optimális értéket mutat, de szintén évről évre csökken. A forgóeszközarányos árbevétel is kedvezően alakul, de 2021-től csökken. Az eszközök megtérülési mutatója viszont a kezdeti csökkenés után növekszik.

Összességében elmondható, hogy a vállalkozás kedvezően gazdálkodik mind vagyoni, mind jövedelmezőségi szempontból. A vagyónállomány stabil, melyet hatékonyan és eredményesen használ fel a működése során. Jövedelmezőségi szempontból eredményesen tevékenykedik, megfelelő nyereséggel és megtérüléssel. Pénzügyi szempontból hosszú távon jól áll, csak a rövidtávú fizetőképesség jelenthet megoldandó feladatot.

Nehézséget okozott a járvány miatt megváltozott vásárlási szokásokhoz való alkalmazkodás, az orosz-ukrán háború hatásai és az ezekre reagáló kormányzati intézkedések szintén nehezítették a társaság helyzetét. Az energiaárak és a munkaerő költségének növekedése további akadályokat gördítenek a vállalat gazdasági növekedése elé. Mindezek ellenére a változásokra való gyors reagálással, a megfelelő készletgazdálkodással, a költségek folyamatos elemzésével és racionalizálásával továbbra is növekvő eredményességet lehetne elérni.